

Es paisatges a
l'entorn
del rector de
Vallfogona

80 Comemorem Catalunya

Vallfogona de Riucorb
(Conca de Barberà)

10 de Novembre 2024

**80a Sortida del Cicle “Coneguem Catalunya”
Guimerà-Vallfogona de Riucorb
(L’Urgell-Conca de Barberà)**

10 de novembre de 2024

HORARI PREVIST

Sortida de la plaça de l’Estació Vilanova i la Geltrú	07.30h
Àrea de servei de Montblanc Esmorzar	08.15h
Sortida cap a Guimerà	08.45h
Arribada a Guimerà	10.10h
Opció caminaires: <u>Inici de la caminada</u> (Guimerà-Vallfogona de Riucorb)	10.25h
Opció turística: <u>Visita de les viles medievals de Guimerà i Vallfogona</u>	10.30 h
Retrobament caminaires i turistes Vallfogona de Riucorb	12.50 h
Guimerà (dinar) Restaurant Sant Jordi	13.45h
Sortida cap a Vilanova i Geltrú	16.00h
Arribada a Vilanova i la Geltrú	17.30h

Notes: Els horaris són aproximats i poden tenir variacions .

GUIMERÀ (L'Urgell)

EL POBLE

Guimerà és una vila i municipi de la comarca de l'Urgell. També es coneix Guimerà com «El nou de Copes», ja que la vista del poble des del riu és un amuntegament de cases unes a sobre de les altres. Tot el poble és un conjunt declarat bé cultural d'interès nacional. Se situa a la vall del riu Corb. El nucli principal de cases, antigament emmurallat, reposa sobre el vessant nord de la vall. Els carrers i les cases s'enfilen, des del llit del riu, muntanya amunt. L'activitat principal del poble és l'agricultura de secà. A mitjans d'agost s'hi celebra una fira medieval, amb parades d'artesans i d'oficis antics, i algunes actuacions. L'autèntic atractiu de Guimerà és el nucli medieval de la població, un laberint de carrers que van pujant cap a l'església de Santa Maria o cap a la Torre, creant un original joc de formes arquitectòniques. Veureu moltes arcades, coberts, escales... tot això molt ben conservat. Els carrers de la part baixa del poble estan creuats per passeres ja sigui en galeria coberta o en balconada. Són passos per a comunicar cases que estan a una i altra banda del carrer. Les cases tenen sortida a un carrer per l'entrada principal i a un altre de nivell superior per les golfes.

Us sorprendran les finestres nobles en cases de to petitburgès. Això es perquè en una determinada època fou la moda posar-ne, si el propietari s'ho podia permetre.

Passejant pel seus carrers, les seves cases de pedra amb detalls i elements decoratius de portes, finestres i arcades, et fan reviure temps llunyans.

Viatjareu enrere del segle XXI al X, caminareu i us podreu aturar i observar. No perdeu l'oportunitat de veure el Retaule de J. M. Jujol i la rèplica del Retaule de Guimerà de Ramon de Mur (a l'església de Sta. Maria), les restes del Monestir de Vallsanta (a La Cort del Batlle) i el Mercat Medieval, el segon cap de setmana d'agost.

LES TEULADES

Si alguna persona vol dibuixar o explicar de forma global i a primera vista el poble de Guimerà, ho pot fer de diferents llocs. El primer que cal tenir present ha de ser anar a la carretera de Vallfogona, davant del poble, i situar-se al costat de la mateixa font i del riu Corb. La primera fotografia és la que val: un conjunt de cases tancades dintre d'un sistema emmurallat, tot observant de primer cop de vista la torre de guaita i l'església. Aquesta estampa de forma rectangular mostra un perímetre, tancat per l'est i més obert a l'oest. Tant si venim de Vallfogona com de Tàrrega aquesta és la foto fixa: cases i més cases, finestres, finestrals i balcons, terrats i golfes, teules i teulades, pedres i forats: la tipografia d'una vila medieval i que encara marca els límits amb els portals i les muralles.

Ara, anem a dalt de la torre de guaita, després de pujar els graons i escales oportunes podrem observar l'altra imatge més màgica del poble: l'àmplia i potent visió d'un conjunt de teulades amb una simetria discontinua de la millor cal·ligrafia dibuixada pels constructors que, tot i respectant l'orografia del terreny, ha permès exposar, en diferent estratigrafia la varietat d'espais coberts amb les característiques teules àrabs.

Trobem tota la gamma cromàtica de la teula vella, que és el resultat del pas de pluges, sols i vents i que han marcat tots els colors: del marró clar, a l'ocre, al color enfosquit de l'argila, taques de molsa i de verd fort, tota una qualitat cromàtica emmarcada amb els diferents desnivells, baixades de canals, tot relligat amb la pedra del país i petjades amb la saulonenca.

LES PORTES VELLES

La Vila closa és el nom donat a molts pobles a causa de restar tancats rere una muralla o ésser closos pels murs exteriors de les mateixes cases, era la vila medieval. Una vila closa mostra les portes velles de les cases que s'obren i tanquen amb les claus de ferro ben guardades darrere de la mateixa porta. Podem dir que els carrers són un passadís d'un observatori de les portes i finestres, eren estrets, costeruts i tortuosos, i que permeten, sense presses, observar cada porta i finestra i el seu estat de conservació. A més, les funcions vitals de la vila-mercat eren com un centre d'intercanvi

de productes agrícoles i ramaders entre els productors directes i els consumidors. Així també els carrers i places eren un bon camí per seguir tota la tipologia de portes velles.

Podem, durant unes trobades tot passejant, parlar, observar i mirar fixament algunes de les portes velles que s'hi han conservat, fixant-nos amb les seves característiques més representatives dels anys de la postguerra, i que encara poden tancar i obrir la porta, signe d'una propietat.

Guillem Viladot va estar molt atent als tipus de portes, la classe de fusta, els elements que revisen els forats, el mateix desgast dels temps, els colors que marquen els dies de sol i de fortes intempèries. Viladot observava i escrivia sobre els forrellats, les gatones, els claus rematats, les esquerdes mal tancades, les llaunes rovellades, les claus que marquen formes, els dibuixos ben gravats, detalls artístics ben classificats i que permeten que les portes velles tinguin la seva pròpia vida i siguin els testimonis de tantes entrades i sortides; calia alçar la balda o la barra de fusta, de darrere del portalet, com una altra via per a una total seguretat.

L'ESGLÉSIA DE SANTA MARIA

Superades les escales de pedra, arribem a la plaça de l'Església. En aquest indret encara es respira l'aire medieval, en què la pedra esdevé la gran protagonista i forma un conjunt d'extraordinària harmonia i sobrietat que ha restat inalterable al pas dels anys. La paret de l'esquerra de la plaça, situada sota la pujada que dona al portal de la muralla, conserva tres ares, dels quals només el més proper a la façana de l'església sembla original. En aquest, hi ha un sarcòfag d'estil gòtic marcat, en la part central, per l'àliga dels Agulló. És acompanyat per la torre dels Bellpuig i un

escut de tres torres no identificades. Els altres dos ares semblen refets, si bé afronten un altre escut de tres torres i una estela funerària. El tercer ara s'acaba amb una pedra d'arrencada que fa pensar en una continuïtat de les arcades que es desmuntarien l'any 1782 per obrar la capella de Sant Sebastià. Cal visitar l'església de Santa Maria. En l'àmbit exterior, la façana i la portalada de l'església. Ja a dins, podem adonar-nos de la majestuositat del temple, tot observant la nau interior, i sobretot, l'absis i l'altar major amb el retaule de l'obra de Josep Maria Jujol.

ELS RETAULES DE MUR I JUJOL

El patrimoni històric-artístic de Guimerà compta amb dos tresors valuosíssims, que se sumen al valor extraordinari de la vila: són els dos retaules sacres de la parròquia de Santa Maria de Guimerà. El primer data del segle XIV, realitzat per Ramon de Mur, conegut en la història de l'art com a mestre de Guimerà per ser-ne l'autor; és el Retaule de Guimerà, que és conservat al Museu Episcopal de Vic i que el poble va recuperar l'any 2001 en una còpia exacta, pionera aquesta en un sistema de reproducció d'art. El retaule és una obra esplendorosa, plena de vigor en el color i plena de vida en la seva representació iconogràfica. De Mur dividí el retaule en quatre parts: l'esquerre, que representa escenes fonamentals de l'Antic Testament; el dret, que mostra escenes de la vida de Maria i Jesús; la predel·la inferior, que explica la Passió de Crist; i el cos central, presidit per una taula que representa un espectacular Judici Final. El retaule no és complet, en faltar-li quatre taules perdudes en la tempesta de la història.

L'altre retaule, el que presideix actualment l'altar major de l'església, és l'esplendorós retaule de l'Assumpció de la Mare de Déu, dissenyat pel cèlebre arquitecte modernista Josep Maria Jujol, company creatiu d'Antoni Gaudí. Jujol havia estiuejat a Guimerà abans de la Guerra Civil i, en acabar-se, va tornar i es va trobar una parròquia sense retaule (havia estat cremat) i es va oferir per fer-ne un de nou. Després de molts esforços, rumiant com empeltar dins del gòtic estructural una obra moderna, la seva obra acabaria presidint l'església, deixant a Guimerà un dels exemples més importants de l'obra sacra 'jujoliana', un retaule ple de llum i dels simbolismes modernistes.

EL CASTELL I LA TORRE DE GUAITA

El castell està situat en l'indret més elevat del turó i es mostra com el guardià de la vila. Des d'aquest punt s'albiren els límits del terme, el santuari de la Bovera, el castell del poble veí de Ciutadilla i les teulades de les cases que dificulten l'observació del traçat sinuós dels carrers.

La fortalesa de Guimerà va néixer al segle XI com una fortificació de la xarxa fronterera que els cristians establiren en la seva progressiva expansió cap al sud-oest. A poc a poc, el castell va anar ampliant-se i s'adequà a les noves funcions residencials que, progressivament, el convertiren més en un

edifici d'exploració agropecuària del seu entorn encara que no va perdre el seu valor militar, cosa demostrada per la seva participació en conflictes bèl·lics del segle XIV o XVII. De fet, va ser durant la primera Guerra Carlina quan va patir la més forta destrucció. A partir de llavors comença un procés d'espoli que va acabar l'any 1971 quan va passar a ser propietat de la Diputació. L'element més primitiu del castell, la torre de guaita, fou aixecada entre finals del segle X i inicis del XI per la necessitat defensiva dels primers pobladors en el procés de reconquesta. Les torres de guaita aprofiten, algunes vegades, les fortificacions antigues

d'origen ibèric i romà, com és el cas del castell de Guimerà. La torre de guaita de Guimerà té uns 20 m d'alçada amb una porta d'accés situada a 6,30 m. Ha estat restaurada i té una plataforma metàl·lica d'escales que permeten pujar, pel seu interior, a la part més alta convertida avui en mirador de la vall del riu Corb.

LA PLAÇA MAJOR

Cor del poble, la plaça Major era el centre neuràlgic de la vida medieval, la plaça era el nucli de l'activitat del mercat setmanal que el poble tenia dret a celebrar des de la concessió del rei Jaume II el 1294. La plaça, junt amb els carrers adjacents, era la zona on s'ubicaven els comerciants del poble i de les contrades. La plaça Major és petita, tancada, encaixada dins la geologia de la muntanya on s'ajeu el poble. Els Aubalços són els protagonistes de l'espai. A Guimerà s'anomenen aubalços els porxos del carrer Major, damunt la plaça Major. Encara són visibles les restes dels arcs medievals, ogivals, ara tapiats, damunt dels quals hi ha el carreró porticat, amb un embigat sobre columnes quadrangulars, units amb uns arcs de construcció més moderna. Eren els arcs ubicats en el desnivell de la muntanya al nord de la plaça. En aquests, junt amb les Ascorones, els porxos situats al costat de la plaça, al carrer de la Capella, és on es desenvolupaven principalment els dies de mercat. Amb ells la casa consistorial del poble, amb un nom propi que ho diu tot: "La Cort del Batlle". Actualment l'edifici torna a tenir vida com a museu del patrimoni arqueològic del poble, especialment sobre les restes del convent de Vallsanta.

Un dels secrets de la plaça no es troba mirant a cap punt cardinal, sinó a sota! És el gran pou de gel que hi ha sota de la plaça. Un pou de gel on, durant l'hivern, es guardaven peces compactes de gel que servien per conservar els aliments a les cases de la gent. Un congelador comunitari, segurament també sota el control feudal.

EL MUSEU DE GUIMERÀ

Presidint la plaça Major hi tenim l'edifici del Museu de Guimerà també anomenat "la Cort del Batlle". Antigament aquest lloc, dos dies a la setmana, acollia una cort, la cort del batlle reial que era l'organisme jurisdiccional governatiu i administratiu depenent del rei que tractava qüestions judicials en l'àmbit local. El batlle, que presidia aquesta cort formada pels prohoms, l'escrivà i el saig, que sentenciava en primera instància els afers judicials de caire civil, mentre que en les causes de caire criminal es limitava a la formació del sumari per tal que després el veguer en decidís les sentències.

L'edifici, amb el pas dels anys, va arribar a un elevat estat de deteriorament i va ser a finals dels anys seixanta quan va ser enderrocat i posteriorment reconstruït totalment. Fou la Casa de la Vila fins a finals dels anys noranta quan aquesta va ser traslladada a la seva ubicació actual. Llavors es va iniciar un projecte per convertir-lo en museu, però els treballs es van aturar quan només s'havia adequat la planta baixa. No va ser fins a l'any 2006 quan un nou projecte impulsat per l'Associació guimera.info —amb el suport de l'Ajuntament de Guimerà, la Fundació la Caixa, la Diputació de Lleida i la Generalitat de Catalunya— va remodelar les tres plantes de l'edifici per transformar-lo en l'equipament cultural més important del poble: museu, sala d'exposicions i sala d'audiovisuals.

EL RIU CORB

La identitat de la vall del riu Corb, amb 35 km d'extensió, situada en un espai que queda comprès entre les poblacions de Rauric i Belianes, a les portes de Bellpuig, li ve marcada pel fet d'haver estat, al llarg de molts anys, terra de pas. Durant bona part de l'època romana, segle I de la nostra era, fou el passadís que connectava Barcino amb Ilerda, i per a la reconquesta de les terres de ponent fou una via de pas decisiva. Més endavant la vall del riu Corb va passar a ser terra de repobladors, i l'ordre del Cister va fundar-hi, al llarg del segle XII, els monestirs de Vallbona de les Monges, Santa Maria de la Bovera i Vallsanta, a Guimerà, i el Pedregal, a Talladell. No ens ha d'estranyar, doncs, trobar una bona representació del gòtic i del romànic en aquest territori.

Pel que fa a l'etimologia del mot “corb”, sembla versemblant pensar que es tracta d'un derivat de *curvus*. Corb defineix la forma ondulada de bona part del recorregut de la vall. I semblantment, en la toponímia dels pobles, ha quedat constància de les característiques definitòries de la vall: Vallfogona remet a *vallis fecunda*, el Monestir de Vallsanta, a *vallis santa* i Vallbona, a *vallis bona*, terra de bon color i fèrtil.

El riu Corb neix a la font de Rauric (a 762 m) i va lliscant suaument fins arribar a les planes que formen el seu llit. Al llarg del recorregut passa per Llorac, sota l'Albió, pel mig del Balneari de Vallfogona de Riucorb — poble del celebrat rector—, per Guimerà, per Ciutadilla, pels peus de Nalec, per Rocafort de Vallbona, pel Vilet i per Sant Martí de Maldà fins arribar a Belianes, on s'endinsa dins la terra per perdre's per la plana de l'Urgell. El Corb té una llargada total de 57 km. Fins als Eixaders, terme municipal de Belianes, el riu encara és visible, però després no torna a emergir fins poc abans d'arribar al Segre, a prop de Vilanova de la Barca.

VALLFOGONA DE RIUCORB (Conca de Barberà)

Vallfogona de Riucorb es troba situat a 573 m d'altitud en plena vall del Corb, a la vora de les zones boscoses de l'Espai Natural de les Obagues del

Riu Corb (EPN), als confins amb la Segarra, comarca a la qual anteriorment havia pertangut, i l'Urgell. Tot el terme de Vallfogona està situat al bell mig del paratge anomenat Comalats. Amb aquest nom es designa un territori feudal que abastava des de Forès, a la Conca de Barberà, fins als altiplans del sud de la Segarra. Una comalada és una clotada ampla entre dues muntanyes. El municipi està format pels nuclis de Vallfogona de Riucorb i el Balneari de Vallfogona. Com a terme fronterer, les divisions administratives l'han afectat variablement ja que pertany a la província de Tarragona, al partit judicial de Valls, però havia estat del de Cervera i del de Montblanc; fins el 1957 va ser del bisbat de Vic i després va passar a l'arxidiòcesi de Tarragona

Vallfogona fou repoblada abans del 1038 com a resultat de la restauració que feren per aquests indrets els Queralt i els Cervelló. En aquells primers temps, i fins avançat el segle XII, la vall de Vallfogona s'anomenava Vallis Alfedí o vall d'Alfeu, nom que també surt en els primers documents com Alfez o Alfoz i que sembla correspondre a un antropònim d'un moro o cristià anomenat Alfeu. El poble, que era fortificat i tancat amb murs i torres —la torre del Planell, propera a la rectoria, es va demolir al segle XVIII— es regia per un consell que administrava la vida quotidiana i els béns comunals. També hi havia un hospital, que va continuar la seva tasca d'assistència als pelegrins i als malalts fins al segle XIX. De l'esplendor passada de Vallfogona i del seu culte és un indicatiu el fet que, a més del seu rector, dels segles XV al XVII hi havia a l'església uns altres quatre sacerdots beneficiats. s un petit poble que encara conserva el seu caràcter medieval després del repoblament iniciat a l'edat mitjana per Gombau II d'Oluja i el domini posterior per part dels cavallers dels ordres del Temple i de l'Hospital. Amb el temps, el que havia estat un imponent castell ha sofert nombroses modificacions i avui és de propietat privada. A la part exterior encara es poden veure algunes de les antigues finestres i les parets que delimitaven el recinte.

Passejar per Vallfogona de Riucorb és endinsar-se en un gran llibre obert, on cada carrer és una pàgina d'història —castell, església, cases, molins, espais museístics, racons evocadors...-, i de poesia de Francesc Vicent Garcia, conegut popularment com el Rector de Vallfogona. Un lloc acollidor ideal per desconnectar, relaxar-se i gaudir de les aigües mineromedicinals del nucli urbanitzat del Balneari de Vallfogona.

Els elements patrimonials i artístics més emblemàtics són l'església parroquial dedicada a Santa Maria que acull l'Espai d'Interpretació del Rector de Vallfogona, l'Espai d'Entorn Rural i el carrer Johan Cruyff, punt de sortida de diferents rutes de senderisme i de bicicleta tot terreny, amb les quals podrem descobrir la bellesa d'aquests paratges fent passejades per les rutes senyalitzades que ens portaran a punts d'interès com la font d'en

Ballart, Sant Pere dels Bigats, el Balneari de Vallfogona i, fins i tot, el pilar de les Forques.

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA

Santa Maria de Vallfogona de Riucorb és una església amb elements romànics i gòtics protegida com a Bé Cultural d'Interès Local. Edifici del període del s. XIII a XV, de nau única, amb capelles a tots dos costats, cobert amb volta de canó apuntada, obra del segle XIII. La porta primitiva era al cantó de tramuntana, de cara al poble. Francesc Vicenç Garcia, el famós rector de Vallfogona, va fer diverses obres a inicis del segle XVII, en estil renaixentista. Entre elles la capella de Santa Bàrbara, que tenia un magnífic portal, perdut a la guerra civil. L'actual portalada, d'estil romànic, procediria, segons la tradició, de la desapareguda capella de Sant Pere dels Bigats. El campanar va ser afegit entre 1760-65. A l'interior de l'església es conserven restes d'un retaule de pedra gòtic i tres quadres de Lluís Masriera.

Espai d'interpretació del Rector de Vallfogona

Aquest espai es troba dins l'església parroquial, i està dedicat al Rector de Vallfogona. Es repassen diversos aspectes de la vida i entorn del Rector: el context biogràfic i patrimonial, la síntesi històrica dels orígens de la parròquia, la obra poètica, la seva bibliografia...

EL RECTOR DE VALLFOGONA

Qui era...? el poeta més eminent del barroc català.

Finalment ja s'ha conegut quan i on va néixer el Rector de Vallfogona !

Durant molts anys la data de naixement de Francesc Vicent Garcia ha estat un veritable enigma que mai s'havia ben resolt. Tots els biògrafs plantejaren enginyoses hipòtesis però sense arribar a assolir una conclusió certa. Comunament es venia acceptant que F. Vicent Garcia era oriünd de Tortosa i es situava el seu naixement cap a finals de l'any 1578 o principis del 1579. (Se sap que tant el pare com la mare eren tortosins d'origen i que s'havien traslladat a Saragossa). La persistent tasca de recerca del Prof. Albert Rossich finalment ha culminat amb una important troballa que resol definitivament aquest dubte històric: quan i on va néixer el famós Rector de Vallfogona. Ara sabem amb certesa que no va néixer a Tortosa, com fins ara es venia afirmant, sinó que nasqué a Saragossa i allí és on va ser batejat el 23 de gener del 1579 segons ho testifica la corresponent partida de naixement (Aquest document es conserva actualment al Archivo de Protocolos de Zaragoza).

En morir el seu pare, la mare decidí tornar amb el seu fill a Tortosa. De la infantesa d'en Vicent (així és com l'anomenaven) no se'n sap gairebé res. Ja adolescent, es desplaçà a Barcelona per continuar la seva formació acadèmica, obtenint allí el batxillerat d'Art. El doctor Francesc Vicent Garcia Ferrandis fou un jove clergue de tarannà molt peculiar. Des de l'any 1607 fins al 1623 regentà la rectoria i escrivania de la parroquial de Vallfogona de Riucorb, comarca Conca de Barberà i bisbat de Tarragona. En temps del Rector, Vallfogona corresponia a la comarca de La Segarra i al Bisbat de Vic. La seva trajectòria fou tan insòlita que després de quatre segles encara se'n parla. Fou un personatge de verb fàcil i ocurrent, versificador empedreït, d'ingeni singular i amb l'acudit sempre a flor de llavis. Excels poeta del barroc català. Distingit per bisbes i nobles de l'època, tant per la qualitat de la seva obra com per l'enorme popularitat que va assolir, és el poeta més important en català entre Ausiàs March i Jacint Verdaguer.

Una gran quantitat d'anècdotes parodiant les facècies del Rector han circulat de boca en boca per tota Catalunya, fet que sens dubte coadjuvà a popularitzar la figura de Francesc Vicent Garcia, més conegut com el Rector de Vallfogona. Després de mort, se'l va convertir en el protagonista de tota classe d'anècdotes i facècies humorístiques que es transmetien de forma oral. La major part són inventades i no tenen res a veure amb la vida de Garcia, però el van convertir en un personatge enormement estimat per les classes populars. Podem dir, doncs, que el personatge de ficció va desbordar el personatge real i es va convertir en un mite.

RONDALLES DEL RECTOR DE VALLFOGONA

Hi ha dos personatges que s'associen sovint amb el Rector en les seves anècdotes: l'escolà i la majordona. Però aquests són reals. Ho sabem perquè Garcia va fer un epitafi per a l'escolà que encara es pot veure avui en una làpida a la paret de l'església de Vallfogona, i perquè esmenta la majordona en un parell de poesies.

LA MAJORDONA I EL SENYOR BISBE

El Rector de Vallfogona tenia al seu servei una majordona que era molt vella, però endemés de ser vella es veu que era bruta i malendregada. Se'n va parlar tant d'aquesta pobra dona que fins i tot se'n van fer unes corrandes jocosos que diuen així:

El Rector de Vallfogona
n'ha caigut en gran baixesa,
una dona n'ha llogat
que no es pot tenir de vella.
--Jo mai més
de velles no en llogaria.
Jo mai més
de velles, no en vull cap més.
A l'hora de fer tractes.
-Ai senyor sóc aiguadera-
Però quan anava al celler
si feia amb una escudella.

De l'escudella no en té prou
posa el cap sota l'aixeta
i xarrupa, que xarrupa,
el dimoni de la vella.
Quan ella fa algun fregit,
no posa oli a la paella;
les gotes del seu nas
les fa servir de mantega.
Cada cop que va a fer el llit
es moca amb les coixineres.
Quan el senyor Rector ho sap,
-Ai la bruta de la vella!

El Sr. Rector va restar tan escarmentat que mai més va tenir una majordona anciana. Ara la volia més diligent, més eficient i... més jove. Qui sap si les majordones més joves varen ser la font d'inspiració dels seus nombrosos poemes on s'exalça la bellesa femenina. Però vet aquí que aquest canvi de cares va fer parlar molt. El Sr. Bisbe s'assabentà d'aquesta peculiar innovació del nostre Rector, i com és d'esperar, el va amonestar perquè aquest agosarat costum no comportés murmuracions i comentaris malintencionats per part de la feligresia. Li ordenà, per tant, que s'abstingués de contractar serventes tan jovenetes. Que el servei escollit tingués no menys de cinquanta anys. D'aquesta manera segur que seria molt més ben vist.

Però, vet aquí que l'enginy i la rauxa del senyor Rector es posà de manifest i novament se'n surt amb la seva. El nostre mossèn per una part es resisteix a canviar d'hàbits, però per l'altra banda ha de complir les instruccions del seu superior. Amb aquesta complicada disjuntiva, arribà el dia de cercar nova majordona. I...mira per on, se li ocorregué de triar per a la majordomia dues noies, cadascuna de 25 anys. Ell raonà: 25 i 25 ja fan 50, de manera que així tindria un servei jove però de no menys de 50 anys, tal i com el Sr. Bisbe m'ordenà. La disjuntiva, doncs, està resolta. El nostre astucios mossèn continuà mantenint majordona jove, i no una sinó dues.

MAJÒLIQUES AMB VERSOS DEL RECTOR DE VALLFOGONA

L'any 1975 se celebraren, a Vallfogona de Riucorb, un seguit d'actes festius per commemorar el 350è Aniversari de la mort del Dr. Francesc Vicent Garcia, rector de Vallfogona. Una rellevant iniciativa que es va portar a terme fou la fixació, en diferents indrets dels carrers de la vila, de plafons ceràmics on s'hi podien llegir versos el Rector. Aquesta feliç realització ornamenta la població i encurioseix el visitant que, tot passejant pels carrers del poble, té l'oportunitat de conèixer retalls de l'obra del famós Rector de Vallfogona.

Als anys 70 el grup "La Trinca" també recordava el Rector de Vallfogona en una de les seves composicions.

Escolà ratapà menja rates,
menja rates,
escolà ratapà menja rates
per sopar.
L'escolà de Molló per
sopar no menja rates,
l'escolà de Molló sopa amb
el senyor rector.
Si està sol, si està sol el
Rector de Vallfogona,
si està sol, si està sol salta,
ball i fa el que vol.
El rector tot content ja s'ha
polit la sotana,
el rector tot content ja
vesteix com l'altra gent.

A ESQUELLA DE LA TORRATXA

Setmanari humorístic d'ideologia republicana, de gran difusió. L'editava la Llibreria Espanyola. (1872-1839).

ITINERARI A PEU

De Guimerà a Vallfogona de Riucorb pel camí dels Penjats

10.25 h Sortim des del pàrquing del poble de Guimerà, travessem el riu Corb i pugem cap el nucli medieval del poble.

10.38 h Arribem a l'església de Santa Maria de Guimerà, inclosa a l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.

10.45 h Creu de terme del Pedró
Reagrupament 5 minuts

10.55 h Cementiri

11.10 h Trobem una cruïlla, seguim el camí de la dreta.

11.18 h Novament trobem una cruïlla i seguim a la dreta. Al cap de poca estona passem pel costat d'una vinya que ens queda a la dreta.

11.33 h Camí a la dreta que desestimem.

11.45 h Trobem un camí transversal que agafem cap a la dreta.

11.50 h Arribem a un revolt. anem cap a l'esquerra, deixem un camí a la dreta que baixa.

12.10 h En un revolt trobem una cruïlla de camins, agafem el de la dreta de baixada.

12.21 h En un revolt molt pronunciat, trobem una altra cruïlla de camins, continuem cap a l'esquerra baixant.

12.43 h Se'ns ajunta un camí per la dreta.

12.48 h Arribem a un espai encimentat, girem a la dreta en direcció cap al poble de Vallfogona de Riucorb.

12.53 h Pont sobre el riu Corb, arribem a Vallfogona de Riucorb, final de l'excursió.

NOTES:

Informació extreta de:

ca.wikiloc.com

www.guimera.info

ca.wikipedia.org/wiki/guimera

<https://concadebarberaturisme.cat/wp-content/uploads/2021/12/vallfogona-de-riucorb.pdf>

www.vallfognaderiucorb.com

Portada: Josep M. Also

Fotografies: Salvador Butí

